Nro. 38.

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek dnia 13. Maia 1814.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Oto iest (*wspomniana w przeszłym Nrze Gazety naszey w krótkości*) Umowa między Sprzymierzonemi Mocarstwami i Francyą, zawarta w Gazecie Wiedeńskiéy w ięzykach Francuzkim i Niemieckim.*)

Gdy sprzymierzone Mocarstwa, powodowane wspólnem przedsięwzięciem położenia kresu nieszczęściu Europy i ugruntowania przyszłéy spokoyności onéyże na prawdziwym podziale sił pomiędzy Państwami, postanowiły Francyi, która powróciła pod Rząd, daiący przez swe zasady rękoymię trwałego pokoiu, złożyć dowód gotowości swoiéy do przywrócenia przyiacielskiego stosunku, i nadarzyć oraz temuż Państwu dobrodzieystwa pokoiu nawet przed czasem ustanowienia artykułów onegoż — przeto zgodziły się z iego Królewicowską Moścą, Monsieur, Xięciem Francyi, Bratem Króla i Jeneralnym Namiestnikiem Królestwa, aby obustronnym zbroynym siłom swoim kazać zaprzestać kroków nieprzyiacielskich, i przystąpić do ponowienia dawnych swoich przyiacielskich związków.

Tym końcem więc N. Cesarz Austryacki, Król Węgierski i Czeski, za siebie i Sprzymierzeńców swoich swoich z iednéy strony, a Jego Królewicowska Mość, Monsieur, Brat Króla i Jeneralny Namiestnik Królestwa Francuzkiego z drugiéy strony, chcąc zawrzéć Umowę, maiącą bez ubliżenia urządzeniom nastąpić maiącego pokoiu oznaczyć warónki rozeymu, po którym traktat pokoiu w iak naykrótszym czasie nastąpi, mianowali Pełnomocnikami swoimi; a to:

N. Cesarz Austryacki, Król Węgierski i Czeski, Pana Klemensa Wacława Lotara Xięcia Metternich-Winneburg-Ochsenhausen, Kawalera złotego Runa, W. Krzyża orderu S. Szczepana, W. Orła Francuzkiéy Legii honorowéy, Kawalera Rossyyskich orderów S. Jędrzeia, S. Alexandra Newskiego i S. Anny 1wszéy klassy; Kawalera Król. Pruskich orderów czarnego i czerwonego Orła, W. Krzyża Wircburskiego orderu S. Józefa, oraz Kawalera Bawarskiego orderu S. Huberta, Wirtemberskiego złotego Orła i innych orderów, swoiego Szambelana, taynego Radcę, Ministra Stanu i Konferencyi, tudzież Ministra interessów zagranicznych &c. — zaś Jego Królewicowska Mość, Monsieur, Pana Karola Maurycego Talleyranda, Xięcia Benewentu, Kawalera W. Orła legii honorowéy, W. Krzyża orderu S. Leopolda, tudzież Kawalera orderów Rossyyskich i Pruskich, Senatora &c.

Którzy, wymieniawszy swoie pełnomocnictwa, zgodzili się na następuiące artykuły:

Art. I. Wszelkie kroki nieprzyiacielskie na lądzie i na morzu między sprzymierzonemi Mocarstwy i Francyą, ustaią; a to natychmiast między woyskami lądowemi, skoro Jenerałowie, pod których dowództwem zostaią woyska Francuzkie i twierdze,

*) *W przeszłym Nrze téy Gazety na stronnicy 336 w przedziale pierwszym, wyrażono mylnie że ta, iedynie z 9ciu artykułów złożona Umowa, z 19tu artykułów się składa.*

oświadczą się stoiącym przeciw sobie Jenerałom Mocarstw sprzymierzonych, że uznaią władzę Jeneralnego Namiestnika Francyi; na morzu zaś, tudzież we wszytskich portach i na stacyach morskich ustaną zaraz, skoro floty i porty Francuzkie, lub porty osadzone woyskiem Francuzkiém, podobneż oświadczenie uczynią.

Art. II. Dla ogłoszenia powrotu przyiacielskich stosunków między sprzymierzonemi Mocarstwy i Francyą, tudzież dla nadarzenia Francyi według możności, naprzód iuż, korzyści pokoiu, każą sprzymierzone Mocarstwa z téy ziemi Francuzkiéy, która do Francyi d. 1. Stycznia 1792 roku należała, ustąpić woyskóm swoim w téy mierze, w iakiéy woyska Francuzkie z mieysc zaiętych ieszcze za temiż granicami ustąpią i takowe Sprzymierzonym oddadzą.

Art. III. Jeneralny Namiestnik Królestwa Francuzkiego wyda więc w skutku tego Dowodzcóm tychże twierdz rozkaz, aby ie w następuiących terminach oddali: Twierdze leżące nad Renem, a nie obięte granicami Francyi z d. 1. Stycznia r. 1792, tudzież owe, które leżą między Renem i dopiero co rzeczonemi granicami, maią bydź oddane (licząc od dnia podpisania ninieyszéy Umowy) w dniach dziesięciu; twierdze w Piemoncie i w innych częściach Włoch, należących dotychczas do Francyi, w dniach pietnastu; twierdze w Hiszpanii w dniach dwudziestu; wszystkie zaś inne woyskiém Francuzkiém osadzone twierdze, maią bydź bez wyiątku tak powróconemi, aby zupełne oddanie onychże aż do następuiącego 1. Czerwca przyszło do skutku. — Osady tychże twierdz wyydą z bronią i taborami, tudzież ze wszelką prywatną własnością Osób woyskowych i innych Officyalistów wszelkich stopni; mogą wziąć z sobą polową artyleryę, rachuiąc trzy działa na tysiąc ludzi, wraz z policzeniem do nich chorych i ranionych. — Dotacye twierdz i wszystkie rzeczy, które nie są prywatną własnością, wydanemi bydź maią w zupełności Sprzymierzonym, bez wyłączenia żadnego należącego do nich przedmiotu. Do dotacyi należą nietylko artylerya i zakłady amunicyyne, ale nawet wszystkie inne zapasy wszelkiego rodzaiu, tudzież archiwa, inwentarze, plany, mappy, wzory i t. d. — Po podpisaniu ninieyszéy Umowy, wysłani będą do twierdz Kommissarze Mocarstw sprzymierzonych i Francuzcy, dla oświecenia się o stanie, w którym się też twierdze znayduią, i wspólnego starania się o dopełnienie tego artykułu. — Osady odchodzić będą pochodem etapowym różnemi kierunkami, które im się na powrót do Francyi wyznaczą. — Woyska sprzymierzone odstąpią natychmiast od blokady twierdz leżących we Francyi. — Żołnierze Francuzcy, znayduiący się przy woysku Włoskiém, lub zaymuiący twierdze w tymże Kraiu i nad morzem środziemném, odwołanymi zostaną natychmiast przez Jego Królewicowską Mość Jeneralnego Namiestnika Królestwa.

Art. IV. Ustanowienia poprzedzaiącego artykułu rozciągaią się również i na twierdze nadmorskie; iednakże zastrzegaią sobie umawiaiące się Mocarstwa, że w ostatecznym traktacie pokoiu rozstrzygną los zbroionych, tudzież uzbroionych, lub nieuzbroinnych okrętów woiennych.

Art. V. Floty i statki woienne Francuzkie zostaną w teraźnieyszych stanowiskach swoich z wyłączeniem tych, które wysłane zostały; bezpośrednim zaś skutkiem ninieyszéy Umowy są: zniesienie wszelkiéy blokady tak na lądzie iak i na morzu; wolne rybołostwo; wolna przybrzeżna żegluga, osobliwie ta, która do opatrzenia w żywność Paryża iest potrzebną; przywrócenie związków handlowych stosownie do wewnętrznych urządzeń każdego Kraiu; tudzież we względzie położenia wewnętrznego wolne opatrywanie miast w żywność, i wolny przechód transportów woyskowych i handlowych.

Art. VI. Dla zapobieżenia skargóm i sporóm, mogącym wyniknąć z okoliczności zdobyczy, schwytanych na morzu po podpisaniu ninieyszéy Umowy, zgodzono się wzaiemnie na to, aby okręty i maiętności zabrane w Kanale i na morzach północnych wydane były po upłynieniu dni dwunastu od czasu wymiany zatwierdzeń téy Umowy; termin zaś od Kanału i morz północnych aż do wysp Kanaryyskich wyznacza się na ieden miesiąc; od wysp Kanaryyskich aż do ekwatora (równika) na dwa miesiące, a dla wszystkich innych części świata na pięć miesięcy bez żadnego wyiątku, lub dalszego rozróżniania czasu i mieysca.

Art. VII. Z oboyga strón, poymani Officerówie i żołnierze z woyska lądowego i morskiego, tudzież ieńcy wszelkiego rodzaiu a osobliwie zakładnicy, bez wykupu i wszelkiéy wymiany do Kraiów swoich odesłani będą.

Art. VIII. Bezpośrednie po podpisaniu ninieyszéy Umowy, oddadzą Sprzymierzeni

administracyę Departamentów lub Miast woyskami swoiemi zaiętych, tym Urzędnikom Stanu, których Jego Królewicowska Mość Jeneralny Namiestnik Królestwa mianować będzie. Władze Królewskie starać się będą o potrzeby wóysk aż do téy chwili, w któréy one z ziemi Francuzkiéy ustąpią, ponieważ sprzymierzone Mocarstwa w skutku przyiacielskich uczuć swoich ku Francyi, każą zaprzestać natychmiast wszelkich rekwizycyi woyskowych, skoro tylko w tych mieyscach prawe Władze urzędowanie swoie rozpoczną. Wszystko, co do wykonania tego artykułu należy, ma bydź wreszcie przez osobną Umowę urządzoném.

Art. IX. W skutku artykułu II. nastąpi porozumienie się względem tych gościńców, któremi woyska sprzymierzone ciągnąć maią, aby środki do wyżywienia onychże przygotowane bydź mogły; maią bydź oraz mianowani Kommissarze, dla wydawania wszelkich szczegółowych rozporządzeń i odprowadzenia wóysk aż na to mieysce, na którém ziemię Francuzką opuszczą.

W dowód tego podpisali obustronni Pełnomocnicy tę Umowę i wycisnęli na niéy pieczęć swoią.

Działo się w Paryżu d. 23. Kwietnia, w Roku Łaski Tysiąc osiemset czternastym.

L.S. Xżę Benewentu. L.S. Xżę Metternich.

Zezwolono i zatwierdzono:

L. S. Franciszek.

Artykuł dodatkowy.

Termin dziesięciu dni, który wskutku trzeciego artykułu zawartéy dzisiay Umowy względem oddania twierdz leżących nad Renem, tudzież między tą rzeką i dawnemi granicami Francyi ustanowionym został, rozciąga się także na leżące w ziednoczonych Prowincyach Niederlandć twierdze i składy woyskowe, iakiegokolwiek bądź są one rodzaiu. — Ten artykuł dodatkowy będzie miał też samą moc i ważność, iak gdyby był dosłownie wpisanym w Umowę zawartą dnia dzisieyszego. — W dowód tego podpisali go obustronni Pełnomocnicy i wycisnęli na nim pieczęć swoią.

Działo się w Paryżu d. 23. Kwietnia, w Roku Łaski Tysiąc osiemset czternastym.

L.S. Xżę Benewentu. L.S. Xżę Mettrnich.

Zezwolono i zatwierdzono:

L. S. Franciszek.

W dniu podpisania téy Umowy (pisze daléy Gazeta Wiédeńska), zostały ze strony Rossyi, Anglii, Pruss, Hiszpanii i Szwecyi równobrzmiące takież Umowy z Francyą podpisane.

Według doniesień Dzienników Paryzkich, nie przestaie N. Cesarz Austryacki oglądać osobliwości Paryża i odwiedzać instytutów publicznych.

N. Cesarz Rossyyski i N. Król Pruski odwiedzili w Rambouillet N. Cesarzowę Maryę Ludwikę. Monarchini ta wyiechała z Francyi, lecz pamięć cnót iéy będzie wieczną i drogą sercu każdego Francuza.

N. Cesarz Alexander odwiedził dnia 16. Kwietnia Marszałka Ney, i iadł u niego śniadanie w towarzystwie kilku zaproszonych Dam. Jen. Czerniszew i Lord Astel towarzyszyli tamże temu Monarsze, który potém wyiechał do Malmaison.

Królewic Następca Szwedzki wyiechał z Paryża dla powrócenia do Szwecyi. Woysko Szwedzkie, stoiące w Niderlandach, odebrało rozkaz ciągnienia do Lubeki.

Jen. Sacken, wydał iako Jenerał Gubernator Paryża w imieniu Feldmarszałka Hrabiego Barklaja de Tolly rozkaz do Burmistrzów Paryża, aby wszystkim bawiącym się tamże Jenerałóm i Officeróm Rossyyskim oznaymili, że N. Imperator przykazuie im powrócić do swych korpusów.

Jego Królewicowska Mość, Monsieur, Jeneralny Namiestnik Królestwa, wydał pod d. 22. Kwietnia Wyrok, w skutku którego wysyła do każdéy Dywizyi woyskowéy nadzwyczaynego Kommissarza Królewskiego dla rozszérzenia po Kraiu téy wiadomości, że Francya zwróconą iest prawemu Monarsze swoiemu. Oprócz tego odebrali ciż Kommissarze osobną instrukcyę, według któréy czuwać maią nad dopełnieniem wszystkich Wyroków tymczasowego Rządu i przedsiębrać wszelkie środki, których okoliczności wymagałą dla ułatwienia czynności Rządu.

A 2

Drugi Wyrok tegoż Xięcia nakazuie, aby odesłać natychmiast Oycu S. zabrane mu przez Napoleona insygnila, pieczęcie, archiwa i t. d., które się w Paryżu, lub na innych mieyscach Królestwa znayduią.

Wyrok tegoż Xięcia wydany d. 20. Kwietnia nakazuie, aby puścić natychmiast wolno wszystkich Niemców, którzy w woysku Francuzkiém służyli i za dezercyę uwięzionymi zostali, oraz aby im wydadź pozwolenie na powrót do Oyczyzny.

Pomiędzy Osobami, które winne są wolność swoią nowemu Rządowi Francuzkiemu, znayduie się Marszałek polny de Puyvert, niegdyś Adjutant Monsieur. Król wysłał go był w roku 1804tym z pełnomocnictwami do południowéy Francyi, lecz został ón w pobliskości Paryża aresztowanym i siedział 10 lat w więzieniach Vincennes i Angers. — W ogólności wypuszczono iuż we Francyi na wolność 1200 więźniów Stanu.

Dla uspokoienia woyska, które tu i owdzie nie chciało się ieszcze skłonić do nowego porządku rzeczy, wydał tymczasowy Minister woyny pod d. 20. Kwietnia nową odezwę do woyska, w któréy uwiadomiaiąc ie o życzliwości Króla, przyrzeka mu nagrodę zasług iego, ieżeli porządek i karność ciągle zachowywać będzie. — Tenże Minister woienny rozkazał wypłacić całemu Francuzkiemu woysku żołd iednego miesiąca.

Xiążę Berry, drugi Syn Monsieur, Jeneralnego Namiestnika Królestwa, przyiechał d. 21. Kwietnia do Paryża, gdzie go z uroczystością powitano.

Xiążę d'Angouleme bawił ieszcze ciągle w Bordeaux, gdzie mianował Prefektem Departamentu Girondy Pana Laine, który iako Współczłonek Ciała prawodawczego, w miesiącu Grudniu zeszłego roku ganił naypierwszy otwarcie postępowanie Napoleona, za co ściągnął był na siebie nienawiść i prześladowanie iego.

Publiczne skarby i pieniądze, które Rząd przeszły w czasie grożących mu niebezpieczeństw kazał był powywozić z Paryża i z Departamentów około niego leżących, zostały wszędzie wydane.

Twierdza Landawa (Landau), która dotychczas opiera się nowemu porządkowi we Francyi, poszła teraz za przykładem Moguncyi, Strassburga i Szletsztadu, i otworzyła swoie bramy d. 22. Kwietnia.

Toż samo uczyniła także twierdza Antwerpiia, któréy Dowodzca przed przystąpieniem swoiém do nowego porządku rzeczy, następuiący list od Królewica Następcy Szwedzkiego odebrał:

Mości Panie Jenerale Carnot! Posyłam skrzydłowego Adjutanta moiego, Admirała Gyllenskold, który posiada zupełne zaufanie moie, i uwiadomi WCPana o ostatnich wypadkach, które zaszły w Paryżu. Z tego, co tenże Jenerał ma rozkaz udzielić WCPanu, dowiesz się, że Cesarz Napoleon utracił koronę, i że Senat założywszy posady liberalnéy Konstytucyi, ofiarować będzie koronę Ludwikowi XVIII. Wiadome Ci są dostatecznie, Mci Panie Jenerale Carnot, moie zasady; a zatém będziesz WCPan wiedział, że mu nic proponować nie mogę, coby się nie zgadzało z obowiązkami, które winien iesteś swéy Oyczyznie. Te wymagaią od WCPana, abyś się przyłożył do powrotu porządku i spokoyności we Francyi, oraz hołdował Rządowi, który utworzy wola Narodu. Czyniąc WCPanu propozycyę, abyś poddał tę twierdzę, w któréy dowodzisz, i kazał przyłączyć się woysku swoiemu do tego, ktorym ia dla zdobycia pokoiu dowodzę, okazuię tém samém chęć utrzymania dla Francyi Męża, który świetnemi talentami swoiemi użytecznym iéy bydź może, i składam WCPanu przez to nayuroczystszy dowód szacónku i poważenia, które zawsze miałem dla Niego. Teraz proszę Boga, aby Cię, Mości Panie Jenerale Carnot, wziął w swoią świętą i godną opiekę, i iestem WCPanu życzliwym,

Karol Jan.

Na ten list odebrał Królewic Następca Szwedzki następuiącą odpowiedź:

Królewicu! Dowodzę w twierdzy Antwerpii imieniem Francuzkiego Rządu; ón właściwie ma prawo stanowienia, kiedy urząd móy ma się skończyć. Skoro Rząd stanie ostatecznie i bezprzecznie na nowych posadach swoich, śpieszyć się będę z dopełnieniem rozkazów iego. Postanowienie to otrzyma bez wątpienia pochwałę Królewica, który iest rodowitym Francuzem, i zna tak dobrze prawa honoru. Mieszkańcy twierdzy Antwerpii nie cierpią żadnéy biedy; może u nich większa panuie spokoyność, a niżeli na iakim innym punkcie Europy; czuią oni wraz ze mną konieczność, że czekać należy na utrwalenie publicznego porządku i bez

wątpienia nadeydą niebawnie prostą drogą instrukcye, podług których postąpić nam będzie należało. — Przyymiy móy Królewicu hołdy wysokiego moiego upoważenia.

Jenerał dywizyi, Gubernator,

Carnot.

Tenże Gubernator wydał w Antwerpii d. 17. Kwietnia następuiącą odezwę do osady swoiéy:

Żołnierze! Byliśmy dopóty wiernymi Cesarzowi Napoleonowi, póki nas sam nie opuścił. Zrzekł ón się teraz téy władzy, któréy tak długo nadużywał. Złożył ón Rząd, którego sterem nie mógł iuż więcéy władać. Wolniśmy iuż od naszéy, złożonéy iemu przysięgi. — Co się tycze nowego Monarchy, który wkrótce obwołanym bydź ma, tedy rostropnym sposobem wątpić o tém nie można, że nie będzie nim kto inny, iak tylko Ludwik XVIII. — Dawna Dynastya otrzyma znowu swe prawa. Potomkowie Henryka IV. wstąpią znowu na tron Oyców swoich. — W tak ważnych okolicznościach powinna pamiętać osada, że żadnych życzeń wynurzać nie może. Siła zbroyna nie powinna się nad niczém naradzać, lecz tylko słuchać praw i wykonywać takowe. Podpadałaby ona karze, gdyby z własnego popędu ogólnie, lub poiedyńczo wyrokować chciała, ponieważ iedność tylko moc iéy stanowi, i ponieważ ona nigdy różnicy opinii oddawać się nie może. — Bliska iest bez wątpienia ta chwila, w któréy temu nową złożymy przysięgę, którego powszechna wola Narodu Królem swym ogłosi; lecz musimy zapobiedz wszelkiemu nieporządkowi, chronić się wszelkich zaburzeń, i iednomyślnie bydź posłusznymi. Wyznaczony nam będzie czas do przysięgi, który uroczystością uświęconym zostanie; póki ten nie nastąpi, nie przedsięweźmiemy żadnéy odmiany i żadnéy iednostronnéy czynności. Stać będziemy niewzruszeni w stanowisku naszém strzedz sumiennie świętego, rękóm naszym powierzonego zakładu, i oczekiwać iako wierni i niezachwiani żołnierze téy godziny, w któréy go prawemu naszemu Monarsze oddamy.

Jenerał dywizyi, Gubernator,

Carnot.

Tenże Jenerał wydał d. 18. Kwietnia drugą odezwę do osady swoiey, w któréy ią wezwał, aby według przykładu innych miast Francuzkich, nie miała iuż więcéy słuszney dotychczas nieufności w tymczasowym Rządzie Francuzkim, utworzonym wpośród wóysk nieprzyiacielskich, tudzież aby przystąpiła do Uchwał Senatu i Rządu tymczasowego, oraz wykonała przysięgę wierności Ludwikowi XVIII.

Jen. Francuzki Maison, Dowodzca iednego korpusu woyska Francuzkiego, który po zmianie Rządu we Francyi zawarł rozeym z woyskiem sprzymierzoném i w Lille główną swoią założył kwaterę, wydał d. 13 Kwietnia odezwę do osady tamteyszéy, w któréy ostrzega ią, aby nie dała uwodzić się do dezercyi, a mieszkańcóm Lille, pomagaiącym do niéy, karą śmierci zagraża. „Rząd tymczasowy (tak się kończy ta odezwa) i Król, któremu się cała Francya powierzyła, pochwalą bez wątpienia wszystkie środki, które zdolne są utrzymać walecznych żołnierzy pod chorągwiami Oyczyzny."

Tenże Jenerał wydał d. 15. Kwietnia drugą odezwę, w któréy uskarza się, że dniem piérwéy, wczasie zapalenia umysłów, korzystali źle myślący z téy chwili dla uwiedzenia osady do nieposłuszeństwa, i że wielka liczba żołnierzy wyszła bramami z okrzykiem: „Niech żyie Cesarz!" — Ogłosił ón ich za zbrodniarzy, kazał ich ścigać, i przedsięwziął naysurowsze środki w celu zapobieżenia dalszym nieładóm podobnego rodzaiu.

Marszałek Augereau, wydał do podwładnego sobie woyska następuiącą odezwę:

Żołnierze! Senat, iako tłumacz woli Narodu, sytego tyrańskiego iarzma Napoleona Bonapartego, wyrokował d. 2go Kwietnia, że ón i Familiia iego zrzuceni są z tronu. — Nowa monarchiczna, mocna i liberalna Konstytucya, tudzież Potomek dawnych Królów naszych, wstępuią na mieysce Bonapartego i iego despotyzmu. — Stopnie Wasze, ordery i zaszczyty są Wam zapewnione. — Ciało prawodawcze, WW. Dygnitarze, Marszałkowie, Jenerałowie i wszystkie Korpusy wielkiego woyska przystąpili do Uchwał Senatu, a sam Bonaparte zrzekł się przez Akt, datowany w Fontainebleau d. 11. Kwietnia, tronów Francuzkiego i Włoskiego swoiém i Następców swoich imieniem. — Żołnierze! Wolni iesteście od Waszéy przysięgi; wolniście od niéy przez Naród, któremu udzielność przystoi, wolniście od niéy nakoniec przez zrzeczenie się Człowieka, który poświęciwszy miliiony ludzi

ukrutnéy ambicyi swoiéy, iak żołnierz umrzeć nie umiał! — Naród powołuie na tron Ludwika XVIII. Jako rodowity Francuz będzie się ón ze sławy Waszéy wynosić i otaczać się Wodzami Waszymi; iako Syn Henryka IV. będzie serce iego dziedziczyć, oraz kochać żołnierzy i Naród. Przysięgniycie więc wszyscy wierność Ludwikowi XVIII. i Konstytucyi, która nam go przeznacza; zatkniycie prawdziwą Francuzką kokardę, przed którą zniknie wszelkie godło rewolucyi, która teraz doszła iuż kresu swoiego, a wkrótce we wdzięczności i w podziwieniu Waszego Króla i Waszéy Oyczyzny, sprawiedliwą nagrodę szlachetnych natężeń Waszych znaydziecie. — W główney kwaterze Valence d. 16. Kwietnia 1814.

Marszałek Augereau.

Włochy.

Gazeta Wiédeńska zawiéra następujące urzędowe wiadomości od woyska we Włoszech:

W skutku drugiéy woyskowéy Umowy, która dnia 23go Kwietnia między Feldmarszałkiem Hrabią Bellegarde i Wice-Królem Włoskim zawartą została, oprócz twierdz Osopo, Palma nuova, Legnago i Wenecyi, zaietych iuż d. 20. Kwietnia przez woysko Austryackie, oddane ieszcze będą: twierdza Peschiera d. 25. Kwietnia, Mantua do 1go Maia, wszystkie zaś inne twierdze Królestwa Włoskiego woysku Austryackiemu natenczas, gdy toż woysko przybędzie dla zaięcia onychże. Równie też zaymie woysko Austryackie Medyloan i całe Królestwo Włoskie w imieniu Mocarstw sprzymierzonych. Woysko Włoskie zostanie wprawdzie tymczasowo w teraźnieyszych stanowiskach swoich, lecz oddane iest pod naczelne rozkazy Feldmarszałka Hrabiego Bellegarde.

W innych częściach Włoch (pisze Gazeta Wiedeńska) zaszły ieszcze wypadki woienne, zanim się dowiedziano o ustaniu kroków nieprzyiacielskich. Dnia 14go Kwietnia rozkazał Król Neapolitański Austryackiemu Jenerałowi Hrabiemu Nugent posunąć się ku Piacencyi. Nad rzéką Nurą przyszło do żywéy potyczki, w którey Austryacy otrzymali przewagę. Dnia 15. wzięli klasztor Swiętego Łazarza i odparli zupełnie nieprzyiaciela do Piacencyi. Mieli uderzyć następuiącego dnia na to miasto, gdy w pośród tego czasu nadeszła wiadomość o zawartym rozeymie. W tych potyczkach popisali się szczególniéy Austr. Jen. Hrabia Starhemberg, tudzież pułk pieszy Beniowskiego i huzary Radeckiego.— Od Lorda Bentink nadeszła wiadomość, że zdobył szturmem d. 16. Kwietnia zamki S. Tekli, Richelieu i de Rate, iże potem w nocy z dnia 18go na 19ty poddało mu się miasto Genua z portem przez kapitulacyę.

W Medyolanie wyszło d. 19. Kwietnia obwieszczenie, którego wstęp zawiera naypochlébnieysze pochwały, dane Ludowi Włoskiemu za sprawienie się iego, osobliwie w ostatnich krytycznych czasach. Po tym wstępie następuie woyskowa umowa, zawarta d. 16. Kwietnia (*Umieścilismy ią w przeszłym Nrze Gazety naszéy*).

Oprócz tego wyszły ieszcze w Medyolanie następuiące ogłoszenia:

Rozkaz dzienny.

W skutku rozporządzenia Xięcia Wice-Króla, obeymie od d. 18. Kwietnia Jener. Porucznik Hrabia Grenier dowództwo wyoska Francuzkiego we Włoszech. — W Mantui d. 17. Kwietnia 1814.

Jenerał dywizyi, Szef sztabu jeneralnego.

Hrabia Vignolle.

Odezwa Xięcia Wice-Króla Włoskiego do woyska Francuskiego, będącego przy woysku Włoskiem:

Żołnierze Francuzcy! Długoletnie cierpienia ciężyły na Waszéy Oyczyznie. Francya stara się ich uniknąć przez powrócenie pod dawną egidę. Boleść z tylu poniesionych nieszczęść, czuie ulgę przez tę nadzieię, iż po tak wielu burzach spokoyność nakoniec nastąpi. — Po wiadomości, którąście o tych wielkich odebrali zmianach, zwróciliście pierwsze Wasze spoyrzenia na kochaną Oyczyznę, powołuiącą Was na łono swoie. Żołnierze Francuzcy! Udacie się natychmiast w drogę do swoiéy Oyczyzny. Poczytałbym się był za bardzo szczęśliwego, gdybym Was tam mógł zaprowadzić, i gdyby nikt inny, iak tylko ia sam mógł przewodniczyć w drodze do spoczynku walecznym żołnierzom, którzy z tak szlachetną i stałą przychylnością, szli drogą honoru i sławy. — Lecz inne obowiązki nakazuią mi

rozstać się z Wami. Wierny, wspaniałomyślny i dobry Lud, ma prawo do ostatka bytu moiego, który mu przez dziesięć lat poświęcałem. Dopóki wolno mi będzie mieć o pomyślności iego staranie, które oddawna nayulubieńszém życia moiego było zatrudnieniem, nie żądam dla siebie żadnego innego przeznaczenia. Żołnierze Francuzcy! Chociaż przy Ludu Włoskim pozostaię, przecież bądźcie o tém przekonani, że nie zapomnę nigdy Waszego zaufania, któreście mi wśród niebezpieczństwo i w iak naysrozéy dokuczaiących stusunkach politycznych, okazywali. Przywiązanie moie i wdzięczność moia, tudzież miłość i szacónek Ludu Włoskiego, wszędzie towarzyszyć Wam będą. Dań w główney kwaterze Montui d. 17. Kwietnia 1814.

Eugeniiusz.

Adres woyska Francuzkiego do Xięcia Wice Króla:

Nayłaskawszy Panie! Woysko Francuzkie gotowe puścić się w pochód dla powrócenia na łono swoiéy Oyczyzny, poczytuie sobie za powinność wynurzyć u stóp Waszéy Królewiczowskiéy Mości uczucia wdzięczności i uwielbienia, któremi przeięte iest ku Twoiéy Nayiaśnieyszéy Osobie. Woysko Włoskie chlubić się będzie zawsze Wodzem swoim; służba pod rozkazami Waszéy Królewicowskiéy Mości, stała się zaszczytnym tytułem. — Obyś używał tego szczęścia i téy sławy, na które Twoie piękne i szlachetne zasługuią przymioty. Takie iest naygorętsze życzenie całego woyska, które Cię przy tylu okolicznościach godnie cenić umiało, i które pamięć Twoią zawsze zachowa.

W Mantui dnia 17. Kwietnia 1814go wieczorem.

(Podpisy.) Jenerał Porucznik Hrabia Grenier; Jenerałowie dywizyi Verdier, Vignolle, Marcoguet, Danthouart, Fressinet, Quesnel, Mermet, St. Laurent; Jenerał korpusu inżynierów Dode.

W Florencyi weyszła następuiąca odezwa.

Ferdynand III. z Bożey Łaski W. Xiężę Toskański. — Opatrzność Boska pobłogosławiła tak bardzo woyskóm sprzymierzonym, że postawiła ie w stanie uczynienia ważnemi tych praw, które dawni Monarchowie do Państw swoich mieli. W skutku tego postanowiły wysokie sprzymierzone Monarstwa powrócić mi moią Toskaniię wraz z innemi Kraiami. Mianuię więc ninieyszém Xięcia Rospigliosi moim Pełnomocnikiem, aby w Imieniu moiém obiął w posiadłość Toskaniię wraz z należącemi do niéy Kraiami. — Sprawować ón będzie Urząd jeneralnego Gubernatora aż do przybycia moiego, które wkrótce nastąpi, ponieważ pragnę z serca znaydować się iak nayprędzéy między ukochanymi Poddanymi moimi. — Potwierdzi ón tymczasem wszystkich Urzędników publicznych, iak dalece iest dowiedziono, że są wiernymi świętéy katolickiey Religii, do którey z serca przywiązani iesteśmy. — Feldmarszałek Hrabia Bellegarde, naczelny Wódz C. K. Austryackiego woyska we Włoszech, ma sobie polecone wykonanie tego reskryptu.

Ferdynand.

Xięstwo Warszawskie.

Obie Gazety Warszawskie pod d. 7. Maia, umieściły Reskrypt N. Cesarza Rossyykiego, wydany do Jenerała Gubernatora Xięstwa Warszawskiego, aktualnego taynego Radcy Łanskoy, który, iako mogący interessować Obywateli Galicyyskich posiadaiących dobra w Xięstwie Warszawskiém, w całkowitości umieszczamy.

Od téy saméy chwili, iak Rada Nay. wyższa przesłała Nam wiadomości o licznych niedostatkach w Xięstwie Warszawskiém, zaięliśmy się nad przyniesieniem, ile możność dozwala, pomocy Kraiowi temu, iuż od lat kilku na zniszczenie wystawionemu; a nakoniec, za zbliżeniem się zwycięzkich wóysk Naszych, przez własny Rząd opuszczonemu, i w tymże czasie umyśliliśmy nie dopuścić do zupełnego upadku Xięstwo, pozbawione sposobów utrzymania się.

Z tego więc powodu, dawszy Radzie Naywyższéy moc centralną kierowania wszystkiemi wydziałami Administracyi Xięstwa, i przeznaczywszy Członkami teyże Rady rodowitych Polaków, nadaliśmy przyzwoity bieg rzeczóm, a pokrzywdzonym sposobność uzyskania sprawiedliwości pod ochroną swoich Współrodaków; ustanawiaiąc zaś Komitet Nadzoru Policyynego Ukazem z dnia 30 Sierpnia, mieliśmy na względzie zabezpieczenie osobiste każdego z mieszkańców, a dozwoleniem przywozu towarów zagranicznych wznowiliśmy handel, zupełnie iuz upadły; tudzież

znieśliśmy pobór mięsa i wódki dla wóysk w Xięstwie rozłożonych; potwierdziliśmy równie postanowienia Rady, tak względem zabezpieczenia solą Kraiu Xięstwa Warszawskiego, iako też względem poczty i wywozu za granicę rudy żelazney z opłatą cła, iakie w roku 1811 exystowało. Nakoniec, celem także ulżenia Obywatelom, zostawiliśmy Radzie uczynić postanowienie względnie rozkładu podwód obywatelskich dla posług woyskowych.

Od tego czasu, kiedy Xięstwo Warszawskie losem woyny dostało się pod Rządy Rossyyskie, nie przestaiąc zatrudniać się dobrem iego, a rozstrząsnąwszy przedstawienie Rady z dnia 4 Sierpnia z innemi nadesłanemi do Nas papierami, rozkazuiemy:

1. Uchylić ze wszystkiém podatki pod nazwiskami: Czopowe wieyskie, Patentowe od Rzemieślników i Artystów pobierane, i fortyfikacyyny czyli osobisty, które w ogóle podług podania Rady wynoszą przeszło 8 milijonów zło: rocznie. Termin uchylenia zaczynać się ma od daty 21 Maia (1 Czerwca) r. b. Jeżeliby zaś z tychże podatków były ieszcze iakie niedobory, te więc zapisać tylko w rachunkach, nie exekwuiąc ich aż do czasu ukończenia ostatecznego obrachowiania; jednakże ta klassa ludzi, których rekwizycye nie dotknęły, obowiązana iest podatki takowe do epoki wyżéy nadmienionéy uzupełnić, a wpływy z nich zachowane bydź maią do czasu obrachunku z mieszkańcami w przebranych produktach.

2. Co się tycze utrzymania lazaretów kosztem Kraiu, postanowić: iżby, oprócz należnego prowiantu z magazynów, nic więcéy w naturze z ziemi rekwirowaném nie było. Wszelkie inne do pokarmu artykuły, odzież i bielizna, maią bydź kupowane z ogólnych dochodów Xięstwa; a opatrywanie tychże lazaretów drzewem, zostawia się urządzeniu Rady. Chcąc zaś wiedzieć, iakie są koszta na też szpitale potrzebne, polecamy przedstawiać Nam co miesiąc rapporta wykazuiące liczbę chorych, i wiele utrzymanie ich przez tenże miesiąc wynosić mogło.

3. Ogłosić, że dozwalamy wyprowadzać z Rossyi do Xięstwa bydło, skóry, wódkę, słowem to wszystko, co tylko Xięstwu wolno było wywozić z Imperium Naszego podczas trwaiącego handlu przed zaczęciem teraźnieyszéy woyny, a tymczasem Rada weydzie niezwłocznie w rozpoznanie, iakie przedmioty potrzebne są z Rossyi, i za iaką opłatą cła.

4. Uczynić rozrządzenie, aby woyska i kommendy szły iedynie drogami militarnemi, i takową Naszę wolą nietylko oznaymić Dowodczóm wóysk i Kommendantóm, lecz nadto przez druk ogłosić i rozesłać do wszystkich mieysc, na noclegi i rasztagi przeznaczonych; poczém każdego z unteroficerów i żołnierzy, militarnéy drogi nie trzymiącego się, imać iako zbiega, i przez mieyscową Policyę do naybliższéy woyskowey Kommendy, dla postąpienia z nim podług prawa, odsyłać.

5. Po wszystkich militarnych drogach, a naybardziéy tam, gdzie wiele woyska przechodzi, postoiów żadnych, oprócz inkwaterunków i utrzymywania małych oddziałów bydź niema, a to na całey przestrzeni regulaminem dla wielkiéy działaiącéy Armii oznaczonéy;

6. Bezpieczeństwo Mieszkańców, a naywięcéy przy tychże drogach osiadłych, zasłonienie ich od krzywd i uciemiężeń, powinny bydź szczególniey obowiązkiem waszym; w tym celu przeznaczone są do dyspozycyi waszey Kozackie Kommendy. Równie winniście czuwać, aby Woyskowi u Mieszkańców stoiący, i od nich karmieni, nie pobierali za ten czas prowiantu z magazynów.

7. Summy przeznaczone różnym Instytutóm Edukacyi i Narodowego oświecenia, Osobom duchownym i cywilnym przyiętym, wypłacać iak dawniéy; maiąc iednakże baczność na takowe wydatki, aby żadne ztąd nie działy się nadużycia. Remanenta zaś, iakieby od rocznych etatów zostawać mogły, włączać do ogólnych dochodów Xięstwa; zwracamy iednakże w téy okoliczności szczególną uwagę Rady na Weteranów i Inwalidów, aby nie byli narażani na niedostatek, i dla tego poruczamy Radzie przyymować proszących się do Inwalidów i Weteranów, po ścisłém rozpoznaniu czasu służby ich, kalectwa i ran, według trwaiących prawideł, byleby tylko utrzymanie ich nie przechodziło oznaczonéy etatem summy.

8. Teraz zaś Rada, wspólnie z Jeneralnym Intendentem Xięstwa Warszawskiego, weyrzy w stan wszystkich magazynów w Xięstwie, celem skassowania tych, któreby się zbytecznemi okazały, a to dla ulżenia Skarbowi i Kraiowi.

9. Równie zebrać szczególne wiadomości o wszystkich woyskach w Xięstwie będących, czyliby się nie znalazły kommendy i osoby, które przez iakiekolwiek bądź okoliczności zostawione, teraz mniéy potrzebnemi staią się.

10. Końcem dania więcéy sposobów do
regularnego uiszczania się w pieniężnych po-
datkach, rozłożyć na każde Dominium pe
wną prowiantu i furażu ilość, którąby miesz
kancy, zamiast pieniędzy, mogli dostarczać
woysku Naszemu, lub lazaretom, podług
mieyscowéy dogodności; to się iednak ma
rozumieć nad proporcyą Dekretem z r. 1812
przepisaną. Produkta te przyymowane będą
w pieniężnych podatkach podług ceny, iaką
Rada za słuszną bydź uzna. Rozkład tako
wy za iednym razem ma bydź uczyniony,
tak, iżby każdy wiedział, wiele na rok wi-
nien dadź w pieniądzach, a wiele w produk-
tach; z pieniężnych zaś podatków, iaka część
może bydź uiszczona prowiantem i furażem,
i co się nakoniec zostanie do zapłacenia w
gotowym groszu.

11. Względem dostawiaiących się pod
wód po drogach militarnych uczyniwszy o=
sobne postanowienie, Nam go przedstawić.

12. Zabroniwszy iuż Jeneralnym Inten=
dentóm rekwirowania produktów i pieniędzy
wprost od Departamentów, i poruczywszy
szczególnemu baczeniu Rady uproporcyono
wanie tych poborów, odwołuiemy się do
wyrachowania, które wy wspólnie z taynym
Radcą Nowosilcowem zrobiliście wzglę-
dem ilości prowiantu i furażu, dla uprowi
dowania rezerwowych magazynów potrze=
bnych, przeznaczonéy. W iedynym zamia-
rze ulżenia ile możności Mieszkańcóm Xię=
stwa nietylko zatwierdziliśmy to wyracho-
wanie, chociaż oznaczony zapas w porówna-
niu liczby działaiących wóysk iest małym, lecz
nadto, iak wam iuż wiadomo z Ukazu na
dniu 9 Lutego wydanego, zaleciliśmy Za=
stępcy Naszego Ministra woyny obmyśleć
sposoby ku opatrzeniu w żywność rezerwo-
wą armiię, do nowych zbiorów. Przy ta=
kich więc względach na los Obywateli, spo-
dziewamy się, że naznaczony zapas pro
duktów iak nayrychléy uskutecznionym zo-
stanie. Rada przeto obowiązaną iest uło
żyć niezwłocznie proporcyonalny rozkład
prowiantu i furażu, i wykonanie w téy mie
rze zalecić Kommissyi nadzwyczaynéy po=
trzeb woyska pod szczególném zawiadywa=
niem Jeneralnego Intendenta Grafa Santi.
Dla tém pewnieyszego osiągnienia celu nie-
zawodnego uprowidowania wóysk, znaydu=
iemy bydź rzeczą konieczną zabronić wywo=
zu z Xięstwa za granicę na wolną sprze-
daż żyta, owsa, jęczmienia, grochu, siana
i słomy.

13. Za opatrzeniem rezerwowych ma=
gazynów w poprzedniczym punkcie wymie=
nionych, zrobić cały obrachunek wszystkich
dostarczeń dla wóysk naszych po dzień 1
Stycznia r. 1814, i takowy Nam przedsta=
wić. W tym iednakże obrachunku mieszczo=
ne bydź maią istotne dostawy za kwitami,
żadnym wątpliwościóm niepodlegaiącemi,
a nie za rekwirowaniami, iak to daie się
widzieć z wykazu przez Kommissyę nadzwy-
czayną potrzeb woyska ułożonego; wszakże
rekwirowaniom częstokroć albo wcale nic,
albo nierownie w mnieyszéy proporcyi za=
dosyć się czyni; Rada winna iest przeto na-
znaczyć cenę wszystkim dostawóm, i dadź
swoią opinię w celu stosownego wynagro-
dzenia mieszkańcóm.

14. Przyprowadziwszy do skutku naka-
zane teraz zapasy, postanowić stosownie
do prośby Komitetu centralnego prawidła,
względem czynienia po upłynieniu każdego
Tercyału rachunków z odstawy prowiantu i
furażu dla wóysk Naszych; a ieżeli okaże się
przebór nad proporcyę oznaczoną w ziarnie
za pieniężne podatki, wtenczas przedstawiać
Nam wraz z wykazaniem środków do wyna=
grodzenia Obywateli za naddane produkta,
i takowe przedstawienia czynić w przyzwo=
itym czasie, aby nie dadź powodu do uchy=
bienia terminu w wnoszeniu pieniężnych po=
datków. Dla uskutecznienia zaś z wszelką
łatwością tercyalnych obrachunków (za kwi=
tami a nie za rekwirowaniami) Jeneralny In-
tendent Graf Santi natychmiast ułoży w
téy mierze prawidła, które po zatwierdze-
niu przez was, maią bydź niezwłocznie do
skutku przyprowadzone.

15. Po tém wszystkiém, żadna rekwi=
zycya nie może bydź uskutecznioną bez Na-
széy wiadomości; a skoro znaydzie rekwi=
rowanie od Jeneralnych Intendentów lub od
innych osób, nie omieszkacie donosić Nam
o tém, z dołączeniem w tymże samym czasie
swoiéy opinii, iakim sposobem takowe usku=
tecznićby można.

16. Czyniąc tym sposobem ulgę położe=
niu Xięstwa, spodziewamy się nawzaiem, że
mieszkańcy czuli na okazywane przez Nas
względy, nie zaniedbaią z swey strony do=
pełnić obywatelskich powinności, wnosząc
niezawodnie podatki, które za wyłączeniem
w piérwszym punkcie wymienionych, zosta-
ią w swey mocy, a do których równie przy=
należy pobór produktów w naturze podług
Dekretu z dnia 4 Września 1812 roku. Od-
tąd żadne zaległości mieysca mieć nie powin=
ny; własna w tém iest korzyść Obywateli;

na przypadek albowiem nieregularnego wnoszenia podatków, konfiskuie się kresceucya i inne dawne sprzęty, i wzięte zostaną na rzecz Skarbu w takiey cenie, iaką Rząd naznaczyć zechce. Wszystko to iedynie dla dobra tego Kraiu iest przedsięwzięte, albowiem resztuiące podatki obracane będą na wydatki w témże Xięstwie; regularne zatém onych wpływy do Skarbu tyle są niezbędne, ile akuratne uiszczanie się tegoż Skarbu w należnych wypłatach.

17. Chcąc mieć wiadomość przychodu i rozchodu pieniężnego w Xięstwie, polecamy, abyście nam co miesiąc przesyłali krótki wykaz, z wyszczególnieniem wszelkich niedoborów każdego gatunku podatków.

18. Nakoniec, zatwierdzaiąc podział czynności między Członków Rady, stosownie do przedstawienia przez Nią Nam zdnia 4 Sierpnia uczynionego, znayduiemy ieszcze za rzecz potrzebną zwrócić uwagę teyże Rady, ażeby zbyteczne zaprowadzenia w Xięstwie, żadnego pożytku ani mieszkańcóm, ani też skarbowi nie przynoszące, były skassowane; i w ogóle, ażeby wszelkie pieniężne wydatki w Xięstwie, ile można, były zmnieyszone. Co do tego ostatniego przedmiotu, dość się zapatrzyć na wyrachowanie przez Radę praesumptive zrobione, podług którego trzymaiąc sie dawnych etatów, podano na nieexystuiące Wydziały Ministeryalne, Radę, Senat i Seymową kancellaryę przeszło 2 miliony złotych, gdy tym czasem Summa ta powinna bydź w remanencie; a co do pierwszego sądzilibyśmy utworzyć osobny Komitet pod prezydencyą Vice-Prezesa Rady, dla rozpoznania w przeciągu dwóch miesięcy, czyli nie znayduią się iakie zbyteczne Magistratury i Instytucye w Xięstwie, i przedstawienia opinii swoiéy Radzie względem skassowania takowych.

Na Oryginale Jego Imperatorskiéy Mości własną ręką podpisano:

Alexander.

Kontrasygnował Jenerał artyleryi Graf Arakczejew

We Francyi w mieście Troyes d. 1 (13.) Lutego 1814 roku.

W Gazecie Korrespondenta Warszawskiego pod d. 7. Maia, czytamy następuiący artykuł z Warszawy:

Listy odbierane tu z Paryża, a oraz powieści osób ztamtąd przybywaiących, potwierdzaią tę przyiemną wiadomość, że N. Imperator wszech Rossyi, okazuie ciągle łaskawe względy dla Woiowników Polskich. Naylepszym tego będzie dowodem następuiący wyciąg, z nadesłanego nam dziennika Paryzkiego z dnia 14go Kwietnia.

„Wczoray (dnia 13go Kwietnia) o 9téy zrana, wprowadzony był do gabinetu N. Imperatora wszech Rossyi, i stawiony przed nim przez Wielkiego Xięcia Konstantego, Pan Jenerał dywizyi Sokolnicki, w towarzystwie Pana Pułkownika Szymanowskiego. Złożyli oni u podnóżka tronu N. Imperatora hołd poszanowania i uniżoności, iako delegowani od Jenerałów i Officerów wyższych, dowodzących zarodami blizko 40tu pułków Xięstwa Warszawskiego, ktore ich prawy Władzca oddał był pod zarządzenie Napoleona, a które tenże uwolnił od wszelkich obowiązków względnie swoiéy osoby.“

„Sposób otwarty i szlachetny, z iakim powitali wielkiego Władzcę, którego wspaniałe czyny co dzień uswietniaią w ludzkości, oceniony został od łaskawego Monarchy, i ziednał im naypochlebnieysze przyięcie. N. Pan dał im uroczyste zapewnienie swoiey szczególnéy troskliwości, którą przyrzekł stwierdzić skutecznemi dowodami szacunku i przychylności ku Polakóm. Nim spełni względem nich czyny swoich wysokich względów, raczył im dadź pierwszy dowód onychże, oddaiąc pod bezpośrednie rozkazy swego Nayiaśnieyszego Brata, W. Xięcia Konstantego, woysko Xięztwa Warszawskiego, któremu raczył zostawić kształt i odróżniaiącą cechę iego pierwotnego utworzenia; dozwalaiąc oraz osobom, ktoreby tego życzyły, wolność powrócenia do swoiey rodziny, i tamże używania swych maiątków, w nienaruszonéy spokoyności.“

Podług listu wiary godnego pisanego z Paryża, woysko Xięstwa Warszawskiego ma sobie od N. Imperatora dozwolony powrót do Oyczyzny ze znakami, orłami, bronią, działami, i t. d.; słowem z wszelkiemi honorami, należącemi woysku powracaiącemu z kampanii.

W Paryżu wyszła z druku w iezyku Polskim mowa Pułkownika Franciszka Morawskiego, miana na obchodzie, który Woyskowi Polscy znayduiący się wówczas w Sedanie, wyprawili tamże pamiątce Wodza swoiego Xięcia Józefa Poniatowskiego. Piękny talent Mowcy, wystawił godnie wielkie cnoty niezgasłey pamięci Bohatera.